

УДК 640.432:004.4`24

А.П. Грінько, канд. екон. наук, проф.
О.О. Кваша, асист.

ЗАСТОСУВАННЯ КОМПЛЕКСНОЇ АВТОМАТИЗОВАНОЇ СИСТЕМИ ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА

Висвітлено питання стосовно застосування комплексної автоматизованої системи обліку «Molino» на підприємствах ресторанного господарства.

Rассмотрены вопросы использования комплексной автоматизированной системы учета «Molino» на предприятиях ресторанного хозяйства.

The questions of the use of the complex automated system of the accounting «Molino» on the enterprises of restaurant economy are considered.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Метою діяльності підприємства ресторанного господарства є отримання максимального прибутку, при ефективному використанні спільних зусиль працівників підприємства. На сучасному підприємстві досягнути цієї мети без комплексної автоматизації системи обліку та управління виробництвом неможливо.

Саме завдяки системі обліку та управління підприємством «Molino», що розроблена безпосередньо підприємством ресторанного господарства та впроваджена у його діяльність, дозволяє автоматизувати всі основні напрями господарської діяльності підприємства: постачання, виробництво, реалізацію продукції, взаєморозрахунки тощо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вирішенню питань щодо вдосконалення інформатизації та автоматизації під час управління підприємством присвячено значну кількість досліджень таких вчених, як: В. Ластовецький, С.В. Іваненко, С.П. Проскурин, К. Де Роза, О'Лірі Деніел та ін. Проте, вирішення цих концептуальних питань щодо автоматизації та інформатизації системи обліку та управління на підприємствах ресторанного господарства залишається актуальним на сьогодні.

Мета та завдання статті полягають у подальшому висвітленні проблем, пов'язаних із функціями облікового програмного забезпечення, питаннями його вибору, впровадження, застосування на підприємствах ресторанного господарства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Впровадженню нових автоматизованих систем для підприємств ресторанного господарства приділяють багато уваги [2; 3; 4]. За масштабами, темпами зростання, витратами матеріальних, фінансових і трудових ресурсів, а також за ступенем впливу на процеси управління проблема створення системи перетворилася на великомасштабне завдання. Система повинна мати широкий функціональний набір можливостей для повної автоматизації бізнес-процесів підприємства: від детального обліку всіх господарських операцій до підготовки управлінських рішень [1]. Саме система «Molino», на наш погляд, є комп'ютерною програмою, яка задовольняє потреби більшості користувачів підприємств ресторанного господарства без її додаткового переналадження.

Особливістю структури системи «Molino» є її модульна архітектура, розроблена безпосередньо на підприємстві ресторанного господарства та впроваджена у його діяльність, а саме:

- універсальність і глибина опрацювання реалізованих у системі рішень дозволяють використовувати її на всіх рівнях підприємства самого різноманітного профілю та масштабу для підприємства ресторанного господарства: кондитерський цех, цех виробництва холодних страв, цех виробництва гарячих страв та бар;

- гнучкість та простота налагодження системи дозволяє адаптувати її до умов практично будь-якого підприємства, навіть самими користувачами;

- у системі реалізовано низку важливих функцій, без яких неможливо здійснювати ефективне управління підприємством, у тому числі: міцна підтримка виробництва, розвинені засоби оперативного планування, елементи економічного аналізу та ін. Система має багато інтерактивних звітів, які надають необхідну інформацію в зручному для користувача вигляді;

- у системі реалізовано унікальний набір додаткових засобів, які дозволяють значно спростити її засвоєння, знизити трудові затрати в експлуатації системи, зробити її максимально зручною та скоротити вірогідність помилок;

- цінова політика. Витрати на її розробку та впровадження значно нижчі, ніж затрати пов'язані з придбанням більшості відомих систем подібного класу та аналогічної функціональності.

Структура системи «Molino» подана на рисунку.

Рисунок – Функціональний склад системи

Модулі системи, які реалізують всі її функції, взаємозв'язані, та об'єднані більш ніж у десять підсистем, кожна з яких застосовується у разі вирішення визначених завдань. Так, підсистема обліку власного виробництва займається операціями, які пов'язані з виробничою діяльністю, а підсистема обліку договорів відображає зобов'язання між підприємством та контрагентами й контролює її виконання. При цьому всі підсистеми використовують загальну базу даних; здійснюють обмін інформацією один з одним, створюють на підприємстві єдине інформаційне середовище, загальне для всіх його підрозділів.

У той же час підсистеми є взаємозамінні, що дозволяє легко розробляти індивідуальні рішення для підприємств ресторанного господарства. Відкритість структури бази даних системи дозволяє змінювати або нарощувати її функціональність самим користувачем системи. Нові модулі та підсистеми легко підключаються до інших у рамках загальної архітектури.

Довільна статистична інформація, яка створена в системі, може бути передана в інші додатки для додаткової обробки (наприклад, в Excel). «Molino» може обмінюватися даними з програмою «1С:Бухгалтерія» та забезпечити інтеграцію з системою «ЛІГА-Закон» [5].

Система бухгалтерського обліку застосовується для реєстрації бухгалтерських операцій та формування на їх основі відповідної ключової інформації, а також підготовки вільних бухгалтерських звітів. Система бухгалтерського обліку основана на багаторівневому плані бухгалтерських рахунків з використанням аналітичних регістрів. Їх використання дозволяє бухгалтеру застосовувати загальний довідник об'єктів для аналітичного обліку на різних бухгалтерських рахунках, отримувати звіти у вільних розрізах.

Підсистема бухгалтерського обліку тісно пов'язана з іншими підсистемами. Бухгалтерські проводки можуть автоматично виконуватися на підставі документів інших підсистем. При цьому первинний документ у разі здійснення операції можна коригувати безпосередньо під час запису або редагувати саму господарську операцію.

Підсистема бухгалтерського обліку забезпечує:

- необмежений рівень вкладених рахунків;
- вільний набір типів аналітики та регістрів;
- можливість створювати будь-які звіти самим користувачем за допомогою зручних засобів;
- просту настройку типових шаблонів господарських операцій зі складними схемами розрахунків сум проводок;
- контроль правильності виконаних проводок.

Система дозволяє отримувати різні результативні дані, аналізувати їх у будь-якому любуому розрізі з довільним ступенем деталізації, відновлювати повну історію руху продукції від виробництва до споживача. Більшість звітів у системі користувач може самостійно налагоджувати, змінюючи алгоритми їх формування за допомогою спеціальних «майстрів».

Система дозволяє отримувати всі необхідні бухгалтерські звіти, при цьому їх форма може бути настроєна самим користувачем. Бухгалтерські звіти є інтерактивними, тобто дозволяють деталізувати інформацію безпосередньо під час роботи з ними.

Розвинені сервісні можливості система «Molino» роблять її простою та зручною в експлуатації. До їх складу відносяться:

- перевірка господарських операцій на відповідність схеми можливих проводок, яка дозволяє зменшити кількість помилок. Бухгалтер на початковому етапі налагодження системи може визначити схему проводок, яка прийнята на підприємстві ресторанного господарства;

- контроль проводок та повноти вказаної аналітики. При цьому, всі «контролюючі» функції системи мають рекомендаційний характер, тобто програма попереджає користувача про можливі помилки, але остаточне рішення завжди залишається за людиною. Усі функції перевірки можуть бути відключені користувачем;

- розвинені засоби вводу та редагування господарських операцій, які дозволяють, наприклад, виконувати групову заміну рахунків в операції, що іноді є досить корисним для операцій, які містять велику кількість проводок;

- автоматичне формування операцій – наприклад, автоматична генерація проводок стосовно коригування курсових різниць.

Багаторівнева схема обробки інформації дозволяє розділити бухгалтерський та внутрішньогосподарський облік, отримуючи певну результативну інформацію безпосередньо на підставі первинних документів, без виконання бухгалтерських проводок. Така схема дає можливість більш динамічно відображати поточну ситуацію на підприємстві та знижувати вимоги до користувачів системи. Наприклад, проводки можуть бути виконані робітниками бухгалтерії у відкладному режимі на підставі документів, сформованих робітниками інших центрів відповідальності підприємства. Для цього в системі передбачено декілька рівнів «відкладених» розрахунків, які виконуються за необхідністю та не уповільнюють оперативну роботу працівників підприємства. Так, прив'язка витрат до поставки продукції може бути виконана як під час

вводу документа, так і за командою користувача перед побудовою відповідних рахунків.

Висновки. Таким чином дана система є повнофункціональним програмним продуктом. Завдяки своїй модульній архітектурі, вона є основою для побудови інформаційних систем та створенню спеціалізованих галузевих рішень. Ця система має низку ключових переваг, які виділяють її з різноманітної кількості програм-конкурентів.

Список літератури

1. Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки [Текст] : закон України від 09.01.2007 р. № 537-V. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=537-1>>.

2. Де Роза, К. Планирование ресурсов, синхронизированное с покупателем (CSRP) [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <<http://www.citforum.ru>>.

3. О'Лири, Д. ERP-системы. Современное планирование и управление ресурсами предприятия. Выбор, внедрение, эксплуатация [Текст] / Дэниел О'Лири. – М., 2004. – 272 с.

4. Івахненко, С. В. Упровадження програмного забезпечення обліку і контролю: потенційні переваги і реальні проблеми [Текст] / С. В. Івахненко // Бухгалтерський облік і аудит. 2007. – № 2. – С. 56 – 62.

5. Комп'ютерні програми: податковий та бухгалтерський облік. Ч.1 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <<http://www.oblik.in.ua/publ/1-1-0-6>>.

Отримано 31.03.2010. ХДУХТ, Харків.

© А.П. Грінько, О.О. Кваша, 2010.

УДК 336.722.8

Т.В. Андросова, канд. екон. наук, проф.

П.Л. Грінько, асп.

ПОТОКОВИЙ ПІДХІД У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ РУХОМ ФІНАНСОВИХ ТА ГРОШОВИХ РЕСУРСІВ

Розглянуто питання управління грошовими потоками підприємства з метою ефективного використання ресурсів та підвищення результатів фінансово-господарської діяльності.

Рассмотрен вопрос управления денежными потоками предприятия с целью эффективного использования ресурсов и повышения результатов финансово-хозяйственной деятельности.